

**STANOWISKO OKRĘGOWEGO ZARZĄDU MAZOWIECKIEGO POLSKIEGO
ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW WOBEC PLANOWANEGO PRZEBIEGU DROGI
A50 BĘDĄCEJ CZĘŚCIĄ POŁUDNIOWEJ OBWODNICY AGLOMERACJI
WARSZAWSKIEJ**

Okręgowy Zarząd Mazowiecki Polskiego Związku Działkowców zgłasza zdecydowany sprzeciw wobec projektu przeprowadzenia przez tereny Rodzinnych Ogrodów Działkowych w Szczakach w powiecie piaseczyńskim Południowej Obwodnicy Aglomeracji Warszawskiej – drogi A50/S50, planowanej w Strategicznym Studium Lokalizacyjnym inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego w wariantach oznaczonych kolorami granatowym i zielonym. Z informacji zawartych na stronie internetowej CPK wynika, że rozpatrywanych jest kilka wariantów przebiegu przedmiotowej trasy, przy czym dwa z nich, ww. granatowy i zielony, stanowią poważne zagrożenie dla Rodzinnych Ogrodów Działkowych usytuowanych na tym terenie. Warianty te zakładają przebieg drogi przez Rodzinne Ogrody Działkowe: „Relaks”, „Elektron”, „Bankowiec” i „CPN” stanowiące jednostki organizacyjne Polskiego Związku Działkowców, a także przez ogród „Lotos” zarządzany przez Stowarzyszenie Ogrodowe Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Lotos”. Przeprowadzenie projektowanej drogi A 50 w tym kształcie łączyć się będzie z koniecznością likwidacji kilkuset działek rodzinnych. Rodzinne Ogrody Działkowe funkcjonują na przedmiotowym terenie od początku lat 80-tych, tj. od blisko 40 lat. Pełnią one ważną funkcję w życiu lokalnej społeczności, w tym ekonomiczną, rekreacyjno-zdrowotną, społeczną, estetyczną i przyrodniczo-ekologiczną. Ogrody umożliwiają użytkownikom działek prowadzenie ekologicznych upraw owoców i warzyw na własne potrzeby, co jest nie do przecenienia w dobie chemicznego „ulepszania” żywności. Samodzielne uprawy przekładają się bezpośrednio na ograniczenie wydatków ponoszonych na zakup żywności, co jest szczególnie ważne w przypadku osób z niskimi dochodami, tym bardziej, że społeczność działkowców w dużej mierze nadal stanowią osoby starsze. Ogrody działkowe wydatnie przyczyniają się również do zaspokajania wypoczynkowych i rekreacyjnych potrzeb społeczeństwa, bowiem stwarzają możliwość prowadzenia upraw ogrodniczych, aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu, spotkań towarzyskich. Z działek korzystają całe rodziny: dziadkowie, rodzice z małymi dziećmi, co sprzyja integracji rodzin w przyjaznym otoczeniu na łonie przyrody. Osoby w wieku emerytalnym spędzając na działkach wiele czasu w zasadzie przez cały rok, nie tylko latem, aktywizują się społecznie, co ma niebagatelny wpływ na ich zdrowie fizyczne i psychiczne oraz podnosi znacznie jakość życia. Działki istniejące od kilkudziesięciu lat w ramach Rodzinnych Ogrodów Działkowych, to efekt pracy całych pokoleń działkowców, którzy włożyli ogrom wysiłku, czasu i pieniędzy, aby powstały tak piękne enklawy zieleni. Działki ponadto są często użytkowane przez członków rodzin od dwóch-trzech pokoleń, a zatem stanowią one dla wielu działkowców i ich rodzin nieocenioną wartość sentymentalną. Niezależnie od powyższych czynników nie można zapominać o tym, że Rodzinne Ogrody Działkowe to tereny bioróżnorodne na niespotykane właściwie nigdzie indziej skalę. Na działkach często znajdują się rzadkie okazy roślinności, jak również są to obszary będące dużymi skupiskami wielu zwierząt, przede wszystkim ptaków i owadów. Likwidacja ogrodów skutkować będzie zniknięciem z tychże terenów wielu cennych okazów fauny i flory. Budowa drogi przez tereny zajęte przez Rodzinne Ogrody Działkowe prowadzić będzie również do ograniczenia terenów zielonych będących swoistymi „płucami” na tym obszarze, co w dalszej

perspektywie będzie miało bardzo negatywne konsekwencje dla jakości powietrza w rejonie Szczaków.

Każdego roku kilka Rodzinnych Ogrodów Działkowych ulega likwidacji w związku z realizacją kolejnych zadań inwestycyjnym władz samorządowych. Mając na uwadze fakt, że Polskiemu Związkowi Działkowców zazwyczaj przysługuje tylko ograniczone prawo rzeczowe do nieruchomości zajmowanych przez ogrody działkowe, jest zmuszony do godzenia się na to, że kolejne działki przestają istnieć. Użytkownikom działek ulegających likwidacji przysługuje tylko odszkodowanie za stanowiące ich własność urządzenia, nasadzenia i obiekty, którego wysokość jest niewspółmierna do pieniędzy, pracy i czasu włożonych przez lata w zagospodarowanie działki, która była miejscem wypoczynku, spotkań rodzinnych oraz realizowania pasji ogrodniczych i florystycznych. Inną kwestią jest, że podmiot, w którego interesie dochodzi do likwidacji Rodzinnego Ogrodu Działkowego jest obowiązany zapewnić grunt zastępczy na odtworzenie zlikwidowanego ogrodu działkowego. Niestety w praktyce Polski Związek Działkowców czeka na przyznanie takiego gruntu latami, a nawet jeżeli już do niego dojdzie, to przekazywane jest przecież „pole”, które dopiero wymaga zagospodarowania. Wielu działkowców to osoby starsze, których stan zdrowia i niewielkie zasoby finansowe nie pozwolą na urządzenie działki „od zera”. Ponadto nie ma żadnej gwarancji, że grunty zastępcze będą położone w niewielkiej odległości od likwidowanego ogrodu, wręcz przeciwnie, zwykle są to lokalizacje oddalone o kilkadziesiąt kilometrów od dotychczasowego położenia ogrodu.

Mając powyższe na uwadze domagamy się ochrony terenu zagospodarowanego przez Rodzinne Ogrody Działkowe oraz utrzymania powierzchni biologicznie czynnej na dotychczasowym poziomie. Ogrody są estetyczną i ekologiczną wizytówką regionu, stanowią piękny przykład współpracy człowieka z przyrodą. Warto przy tym zauważyć, że zapotrzebowanie na działki rodzinne w społeczeństwie nie maleje, wręcz przeciwnie, stale rośnie, zwłaszcza obecnie, w dobie epidemii wirusa COVID-19 i związanych z tym ograniczeń. Wiele rodzin mieszka w blokach, nie może sobie pozwolić na zakup domu z ogrodem. Działka w Rodzinnym Ogrodzie Działkowym jest dobrem zdecydowanie bardziej dostępnym biorąc pod uwagę kwestie ekonomiczne. Dostrzegając konieczność podejmowania działań zmierzających do optymalnego zagospodarowania terenu i realizację potrzeb komunikacyjnych, nie wolno jednak tracić z pola widzenia potrzeb wypoczynkowych i rekreacyjnych lokalnej społeczności, istniejącego już i rozwiniętego ekosystemu znajdującego się na tym terenie, walorów estetycznych zieleni i roli kulturalno-oświatowej, jaką pełnią ogrody.

W związku z powyższym, Okręgowy Zarząd Mazowiecki Polskiego Związku Działkowców wnosi o wzięcie powyższych argumentów pod uwagę podczas projektowania trasy przebiegu drogi A 50, tak aby inwestycja na terenie wsi Szczaki oraz terenów pobliskich, wiązała się z jak najmniejszą ingerencją w teren Rodzinnych Ogrodów Działkowych, jak również z ograniczeniem negatywnego wpływu sąsiedztwa dużego szlaku komunikacyjnego na tereny zielone, których ważną częścią są ROD.

I Wiceprezes
Okręgu Mazowieckiego PZD
Andrzej Lipiński

Prezes
Okręgu Mazowieckiego PZD
Zdzisław Greń